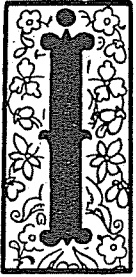

Rum mayası

ILKÇAĞDAN beri Akdeniz sahillerine sülükler gibi yapışarak ekseriyetleri teşkil eden işçi ve çiftçi milletlerin alnteri ve el emeği ile tabiatın istihsal ettikleri servete olanca dessashğı ile göz dikmiş olan bu tama'kâr millette ahlâki manada "seciye" aramak mümkün olmadığını görerek hakiki tabiatlerini ifade için "Maya" tabirinden daha münasib bir kelime bulamadım. Eski Yunanlılarla bugünkü Rumlar arasında ne derece irki, harsî ve ahlâki akrabahklar bulunduğunu antropolojistlere etnografya ve tarih âlimlerine bırakıyorum. Bu babda bildiğim bir şey varsa o da bugün eski Yunanlıların hangi kavme mensup insanlar olduğunu antropoloji bakımından bilen hiç bir kimsenin bulunmadığıdır. Ümanistlere bakılırsa Avrupa hürriyet ve san'atının beşiği eski Yunanlılardır. Asırlardan beri devam eden bu kuvvetli propagandanın ilk kahramanları inhitat ve tereddiden geldikleri yere gitmek üzere İstanbul surları içine kapanacak kadar aslına rücû etmiş dessas Bizans'ın düşmesinden sonra Avrupa'ya kaçarak mazlumlar maskesi takınan müteassıp Rum Papazları ile ilim ve irfanlarını tezvirkâr bir siyaseti diniye ve irkiyeye âlet ittihaz eden İstanbul allâmeleridir. Garbe İslâm nefret ve taasubunu ilk aşıl原因 Bizans mühacirleri İslâmiyet ve bilhassa Türklük hakkında iftira propagandasına daha o vakitte başladılar. Bizans'ın asırlar süren ahlâki ve içtimai tefessuhunda bu eski Rumlar zaten zaif olan seciyelerini büsbütün kaybetmişlerdir. Yalan söylemek, iftiralarda bulunmak, hatır ve hayale gelmeyecek dessashlıklarla dedikodular yapmak Bizans Rumlarının ötedenberi çok alışmış buldukları şeyler olduğu için bu propagandayı Garp Ortaçağının ateşli ve dindar muhitinde çok habis bir maharetle yapmağa muvaffak oldular. Her şeyden evvel macera arayan Şovalyeler de dinî vecdin tesiri altında buldukları için bu propagandalardan Garbda Bizans Rumluğuna taraftarlık eden mahdut bir zümre teşekkül etti. Halbuki Latinliğin vuzuh ve hakikati seven dürüst ve dürüst zekâsı büyük ekseriyeti ile bu safsatalara aldanacak bir halde değildi. Zaten Bizans'a seciyesizliğinin cezasını veren Fatih'den evvel bu Latınlar değil mi idi?

Roma İmparatorluğunu taklitten başlayarak konduğu hazır mirasın servetile şımarık bir azamet ve ceberûta vasıl olduktan sonra Garb Kilisesine arka çevirmekle taasubunu Şarkta yaymak istiyen Bizans, meşhur "Ayasofya"nın şa'saası ile Şark Hıristiyanlarını rumlaştırarak, bu sayede genç ve dinç İslâmiyetle bahadır ve temiz Türklüğün kuvvetli seviyesini kırarak bir kin ve taasub kal'esi vücude getirmek istedi ve bunda uzun müddet muvaffak

gibi oldu. Zira başlıca dayanağı Hıristiyanlığa karşı ümmet duyguları ile dolu, genç muharip, siyasette tecrübesiz Balkan İslavları ile İmparatorluğun azim serveti idi. Nitekim Bizans bunları da kendisi gibi hünhar, zalim ve mütaassıp yaptığı için Balkanlar şimdi de siyasetle zulmü ayıramıyacak halde-dirler. Bunların medeniyet heveslerine rağmen çete ve taassub siyasetlerinden vaz geçmemeleri hep Bizans'ın aşladığı Rum mayası ile izah edilebilir. Hiç korkmadan denebilirki Bizans Rumununun mayası "Zulüm, İşkence, Kan, Desise" ile yoğrulmuştur.

Bizans'daki ceza barbarlıkları, burun, kulak kesmeler, göz çıkarmalar, idamdan önce en canyakıcı işkencelerle zevk almaların hikmeti hep Rum mayasındadır. Hele İstanbul Rumları bu hususta şeytanlara bile gözyaşları dök-türecek kadar habistirler. Rumlar hakkında verdiğim bu hüküm tarihidir. Nitekim geçenlerde İstanbul'a gelen Sorbon Bizans Tarihi Profesörü Charles Diel, "Bizzance" adlı eserinde İstanbul Rumlarının kendi İmparatorları Andronic Kominius hakkındaki işkencelerini şöyle tasvir ediyor: "Rum milletinin mazlum kurbanlar üzerine ne hatır ve hayale gelmez vahşet ve işkence saldırganlığı ile atıldıklarını herkes bilir. Bu binlerce akibetten birini, Kominius'un macerasını anlatayım Bu öyle bir facia ki çağdaşlardan biri (Bu vahşete hiç bir insan kalbi tahammül edemezdi.) diyor. Gerçekten tahtından indirilen Hükümdar halkın her türlü tahkirlerine terkedildi Dişleri kırıldı, sakal ve saçları yolundu, kadınlar tarafından hangerlerle dürtüldü. Daha sonra gözleri oyuldu ve hemen çıplak halde uyuz bir devenin üzerine tersine bindirilerek İstanbul sokaklarında dolaştırıldı... Nitekas'ın tasvirine göre halkın bir kısmı başına odunlarla vuruyor, bir kısmı burun deliklerine tezek tıkıyor, bir kısmı da yüzüne süngerlerle pislik fıskırtıyorlardı. Böğrüne şiş saplıyorlar, taş atanlar da vardı. Saray nedimelerinden biri mutbaktan getirdiği bir tencere dolusu haşlar suyu Hükümdarının yüzüne dökdü. Nihayet Hipodrum'a — bugünkü Sultanahmet meydanına — gelinerek dikili iki kazık arasına bir koyun gibi başasağı asıldı. Seyircilerden biri kılıcını ağzına sokarak olanca kuvvetile tâ bağırsaklarına kadar tıktı... Bu gibi misallerin Rum tarihinde sonu yoktur. Bu millet bütünü ile kan, şehvet ve ölümsever. Siyasi ve dinî hasımlarına karşı ihtirasları tahrik, hiddeti feveran, kini galeyan etti mi dünyanın vicdan azabı nedir bilmiyen bu gaddar insanları olurlar...

Dindar olmaktan ziyade hürafeci olan Rumlar Hıristiyanlığı da kendi vahşetleriyle ifşat etmişlerdir... Bunun için Garbin Hıristiyanlığı ile Şark Hıristiyanlığını ne ahlâk ve medeniyet, ne de hak ve adalet bakımından birbirile kıyas etmemelidir. Her din gibi Hıristiyanlık ta beşeriyete bir hayli hizmetler getirmiştir. Fakat bunların asıl hassasını Rüm mayası bozmuştur:

Rum, seciyesizliği yüzünden zekâsını her türlü hiyellere açık bulundurabilirdiği için bütün dünyada hiç güvenilmiyen bir millet olarak tanınmıştır. Rum deyince Garb'de, Şark'da ilk hatıra gelen hırsızlık, yalancılık, ahlâksızlık ve hainliktir. Bu hükmü veren biz değiliz. Bakınız Prof. Ch. Diel ne diyor: "XI. asırda yaşayan Mikaili Psellin Bizansın yetiştirdiği dikkate şayan bir âlim. Zekâsının üstünlüğü ile... geniş bir merakla her şeyi öğrenmiştir. Eflatun'a karşı beslediği sevgi ile Rönesans devri adamlarını andırır... Muharrir, mualim, katib, hoş sohbet, açık fikirli bir adam... Ahval icabı Saraya girdi: Yirmi sene içinde dört Hükümdara nazırlık etti... İyi nutuk söyler, belig mektuplar yazar, fakat ahlâk mayasından mahrum olduğu için zamaneye uymağı her şeye tercih ederdi. Sarayın cazibesi ile... mestoldüğü için mevkiini bir türlü terkedemezdi... Hile âleminin kucağına atılmış olduğundan bütün kabasetik entrikacı oldu. Rivayete bakılırsa kaleminin bir silâh olduğu için onu satmaktan fazla bir şey yapmadığı söylenmiştir. Sipariş üzerine eski dostları hakkında itihamnameler yazdığı muhakkaktır. Alçakcasına ihanet ettiği kimselere sonra yerine göre tarziyeler yazmaktan çekinmezdi... Denebilirki Bizans Sarayı adamlarının en mükemmel nümunesi bu en yüksek Bizanslıdır. Zira ancak Bizans'dadırki en yüksek zekâ ile en alçak seciye birbirile imtizağ edebilir. (1)

(1) Bk. Ch. Diel: Byzance, sf. 159